

kako je koji sa članom gospodske kuće poznat i možda prijatelj. To bijaše grozan psoas skoro kroz četrnaest dana, reče sam jedan ministar.

Stvar je prošloga tjedna u gospodskoj kući tekla ovako: — Utorak dne 18. decembra imao je izborni odbor gospodske kuće sjednicu, u kojoj je prof. Lammasch podao izvještaj toga odbora koji za pluralno izorno pravo, toli za „numerus clausus“, t. j. za „zatvoren broj“ članova gospodske kuće. Ministar predsjednik je molio, da odbor napusti ustanovu o pluralnom izbornom pravu, jer bi inače osnova morala natrag u zastupničku kuću, a to bi bilo zelo nedoglednih posledica. Izjavio se je pak za numerus clausus, al nek se podnese posebnom zakonskom osnovom.

Sriedu dne 19. decembra bilo je pred parlamentarnom zgradom sve puno kočija, malo izpod sto. Bile su to kočije članova gospodske kuće, kojih se je dovezlo u Beč sa svih strana ove pole monarhije. Tri stranke gospodske kuće imale su svoje stranačke sjednice, da sa dogovore što će i kako će. Desnica je u svojoj većini odlučila da ostaje kod pluralnoga prava. Ljevica se je odlučila sa 32 proti 11 glasova proti pluralnom izbornom pravu. Tako i središte sa 31 proti 8 glasova. To glasanje bilo je protivno odluci izbornoga odbora, pak su zato položili svoje predsjedničke časti knez Auerperg od ljevice i knez Schönburg u središtu. Položili su časti u izb. odboru također oni članovi, koji bijahu za pluralno izorno pravo. Već prije položio je čast izvjestitelja prof. Lammasch. Na njegovu odluku uplivala je i vlada i njegovi drugovi, sveučilišni profesori.

Istoga dana u večer konferirao je ministar predsjednik sa načelnici stranaka o načinu kako da se u gospodskoj kući postupa. Sporazum bio je gotov kasno u noći, negdje o pol noći.

Sjednica gospodske kuće dne 20. decembra bila je zanimiva, al posve kratka. Zanimiva, jer kuća bijaše izvanredno puna članova, knezova, grofova, knezova-nadbiskupa i knezova-biskupa, bivših ministara, generala i drugih. Galerije bijahu također pune puncate. Bijaše osobito mnogo i plemenitaških gospodja. Na predlog grofa Frana Thuna popunio se je izborni odbor, i ovom odboru dala u razpravu osnova o „numerus clausus“, da o njoj u 24 urah izvjesti.

Dne 21. imala je gospodska kuća sjednicu, u kojoj bijaše članova kao nikad i koja je trajala od 11 prijne podne do skoro 12 u noći, sa pretrgnućem 2 sata. Velika gospoda su već znala na čemu su, al su htjela dati odušku svojem čuvstvu vanju, svojim željama, svojim nazorom; a neka opravdati svoj preobrat u glasanju. Bilo je i krasnih govora, od ljudi većinom starih. Neke novine su i naznačile kakvih je sve staraca. Najstariji je od 96 godina, stariji Plener, otac mladog generaciji poznatoga Plenera, u koaliciji prijne 10 godina ministra financija. Drugi je od 90, 80, 70, pa stogod i niže godina. Nešto je i posve mladih, najme članova onih obitelji koje imaju nasljedno pravo u gospodskoj kući.

Posle tolikih govora prihvatilo se je po dogovoru zakonsku osnovu o promjeni temeljnoga zakona o zastupstvu monarhije kojom se uvadja u gospodskoj kući „numerus clausus“ i to tako, da nesmie gospodska kuća imati više od 170 članova nit manje od 150 članova.

Onda se je odlučilo da se promjena temeljnoga zakona o zastupstvu monarhije prihvatiti tek onda kad zast. kuća prihvati promjenu o numerus clausus i primilo promjenu izbornoga reda onako kako ih je prihvatila zastupnička kuća; dakle no pluralno pravo glasa. Primilo se je također izborni red i razdiobu kotara kako ju je prihvatila zastupnička kuća.

Još dakle ima zastupnička kuća prihvatiti ustanovu o numerus clausus, pak će izborna presnova biti gotova.

Dne 22. je gospodska kuća prihvatila zakonske osnove što ih je prihvatila zastupnička dan prijne. K tomu još zakonska osnova o vojničkoj taksi, o kućarenju i o nafti.

Iza toga bje sjednica zaključena za ovu godinu.

Politički pregled.

U Puli, dne 2. janara 1906.

Anstro-Ugarska

Carevinsko vijeće sastaje se opet dne 9 t. nij. poslije podne. Gospodska kuća razpravila je u sultu dnevni red od sedam točaka gotovo bez debate.

U tri sabora od osam, što su dne 27. decembra otvoreni, u doljno-austrijskom, stajerskom i koroškom, stavljeni su predlozi o obveznom izvršivanju izbornog prava. U doljno-austrijskom saboru predložena je tukva osnova zakona, te se je već poslije podne sastao odbor, koji je osnovu razpravio i odobrio. U stajerskom su saboru također slovenski zastupnici Robič, Ploj i Jurčela stavlili predlog, da se uvede za sabor obće i jednako izorno pravo pod istim uvjetima kao i carevinsko vijeće, te da se stvore narodno-jedinstveni izborni kotari.

Nekoji sabori već su dovršili svoju sjednicu nakon jedno- ili dvodnevnog višanja. Iza tršćanskog sabora već su zaključili sjednicu gornjo-austrijski, salogradski, voralberški i moravski.

Crna Gora.

Predsjednik drž. savjeta Vuković iztaknuo je u skupštini u duljem govoru najbolje odnose Crne Gore spram svih evropskih vlasti, naročito spram Rusije, rekao je, da Crna Gora ne može naći manje interesovanog zaštitnika od Rusije. S toga se mora i prva crnogorska skupština priključiti prijašnjem političkom programu kneza Nikole, što ga je on tečajem svoje 46-godišnje vlade provodio, te osuđiti držanje sadašnje vlade.

Glede priestolne besjede izjavio je, da ona ne odgovara sadašnjim odnosima Crne Gore spram evropskih vlasti.

Nadalje ne vidi Vuković u priestolnoj besjedi zahvale Crne Gore Velikoj Britaniji za njezina velika dobroćinstva u pitanju o Ucinju god. 1879. sve do dandanas, te zahvale kralju Eduardu, koji knez Nikolu i članove kneževske kuće upravlja demonstrativno ohasiplje ljubeznoću.

Srbija.

„Bengradske Novine“, koje su uvijek upućene o vladinim namjerama, potvrđuju, vjisti, da po svoj prilici ne će doći do razprava sa Austro-Ugarskom, pošto beogradska vlada nije voljna dati novih koncesija u pogledu transporta vojske. Naprotiv će se razprava sa Italijom i Francuzkom pozuriti.

Bugarska.

Vlada je predložila sobranju osnovu zakona, kojom se stanovita svota određuje za pomoć obiteljima u Anchijelu. Drugom zakonskom osnovom ovlašćuje se vlada, da porede pregovore za kupnju prava na eksploataciju pruga orientalne željeznice, koje su postavljene na bugarskom teritoriju.

Rusija.

Iz Petrograda javlja se, da je položaj ministra ratne mornarice Birileva uzdržan i da se kao njegov nasljednik spominje admiral Dubasov, bivši moskovski generalni guverner, proti kojemu se je ovih dana pokušao atentat.

„Novoje Vremja“ bavi se u jednom svom članku s odnosajim između Austro-Ugarske i Rusije s obzrom na balkansku politiku, te veli: „Prigodom sklapanja mürzstegskog ugovora namjeravali su ruski diplomati, koji su opazali, da se oluja u istočnoj Aziji približava, osigurati Rusiji

zaleđje i izbjeći agresivni postupak Austro-Ugarske na Balkanu. Da su se obje države držale strogopu ovu i provele točno svoju obećanja u Makedoniji, stajale bi stvari danas bolje nego li faktično stoje. No ruski diplomati hojli su se uvijek skrivenih namjera, te su radi toga sprečavali sretno i energično provodjanje macedonskih reformara. Rusija mora sada uzeti sama inicijativu, da se spomenute reforme provedu.“

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Silvestrovo u Narodnom Domu. Zadnji dan prošle godine radostno je kucalo u našem „Narodnom Domu“ svako slavensko rodoljubno srce, videć onaj silni naš svet, što se te večeri sakupio na tradicionalnoj zabavi „Silvestrovo“, kojeg nam je priredio naš vriedni prvi istarski Sokol u Puli. Sve odusevčeno kad se čovjek čuti u svojoj kući medju svojom jednokrvnom braćom, sve ushićeno sa užitka, što nam ga podadoše izvadjači pojedinih točaka programa. Osobito ističemo tamburaški zbor, koji je pod vrstnim ravnanjem svog zborovodje gosp. Rikarda Čaušića ubrao zasluženo odobravanje svih prisutnih. Napredak što postizavaju naši tamburaši njegova je zasluga, s toga se ne žacamo ovdje javno izraziti pohvalu na njegovom trudu i maru. Evala mu i živo! Pjevači koji muski toli nješoviti zbor izvršise častno svoju zadaću: Do marljivosti pjevača i pjevačica u pohadjanju pjevačkih pokusa ponajviše stoji, da nas što češće razvesele hrvatskom pjesmom. Šalioigrom „Seljaci u gradu“ predstavljali su izazvali buru smjeha u občinstvu. To su stari naši znanci, gdje Hruza-Zenzerovi, gg. Vojska, Petanjek i drugi znadu shvatiti i izvršiti svoje uloge kao da im je svagdanji kruh vrtjeti se na pozorišnim daskama. Čast svima!

Iza tombole razvio se živahan ples, te nije smetalo nikoga guranje u onoj stijeci i nije se pazilo hoće li tko koga otepti. Nije dvorana krivo, što ih se toliko skupilo. Vrio li po i pohvalno kad smo sviestni svojeg narodnog čuvstva. Budemo li i nadalje — svi bez razlike — izvršili narodnu dužnost, kako se pokazalo te večeri, svanuti će i nama bolji dani budućnosti, a do samih nas stoji, da ne budemo rodoljubi, narodnjaci, samo na zabavama i pri čaši vina, nego treba da budemo ljudi i pripravni složno skočiti na bojno polje, kad nas narod zove da se ogledamo sa neprijateljima našega roda; na tom polju, na izborima, treba da pokazemo da smo junaci, pravi sinovi slavinskoga roda.

Gostiona i kavana u Narodnom Domu. Na mlado ljeto otvorena je u Narodnom Domu gostiona i kavana. Toga dana vrvile su jedne i druge prostorije ljudima našega roda. Opazili smo ljudi slovinskoga roda; koji su do 40 godina u Puli, a nikad se nisu pokazali medju nama, te zaboravivši na svoj slovinski rod, sjeliše se ipak na novu godinu 1907. — valjda prvi put otkad su u Puli — da u njima teže slovinska krv i da su sisali mljeko slovinske majke. Bože daj, da barem sada, makar i pod stare dane očute da su oni ljudi te takvi ostanu do groba.

Tom prilikom mnogi i mnogi uzdahnuše sa „hvala Bogu“, eto nas napokon u našoj kući, gdje ćemo od zeto sigurno naći znanca, prijatelja, brata, zeto i preporučujemo našem narodu, da pohadja jedino ovu narodnu gostionu i kavanu. Objne prostorije uređene su sasna lepo i moderno. Gospodarima pak gostiona i kavane preporučujemo, da uvijek dobrim plicem i jelom pogoste svoje goste, i da odstrane svaki uzrok, koji bi mogao ozlovoljiti goste. Uz dobru robu imat će uvijek i puno gosti, što će biti od koristi njima a ponajče našoj narodnoj stvari.

Ipak već jednom! Slavno naše upravno vijeće javlja milostivo, da će počam od 29. decembra izložiti izborne listine III. II. i I. tjela za obnovu novog zastupstva za grad i občinu Pulu. Prigovor ili reklamaciju proti listinama valjati će podnijeti posliednjih 8 dana.

Mnogo se je htjelo dok su se gospoda upravno vijeća odlučila na taj korak ali bolje ikad nego li nikad!

Božićna darovnica. Gospodin Široi Josip saharao je medju rodoljubi za družbu sv. Cirila i Metoda za božićni dar u c. i k. arsenalu torpado depot ukupno K 640.

Evo imena darovatelja: Josip Mezulić 1 K, Široi Josip 1 K, Milešević Luka 70 p., Miha Prkica 50 p., Jelenić Martin 60 p., Kirac Luka 50 p., Grgo Cukon 20 p., Balda Josip 20 p., Podrugovac Ivan 1 K., Kulebić Ivan 20 p., Livoski Antun 20 p., Ignacij Budinja 10 p. i Gaspić Petar 20 p.

Voloski kotar:

Iz Lovrana pišu nam: Proti svakom očekivanju i uzprkos našim prosvjedom imenovan je bio ovdje poštemestrom zet Batestinov, Talijan Rigo, premda bijaše boljih od njega molitelja, koji poznaju temeljito oba zemaljska jezika, što se o njemu nemože reći. Imenovan je bio jedino voljom i preporukom bivšeg ministra trgovine Culla, koji je bio Batestinu obećao, da će to imenovanje pod svaku cijenu proturati. Održao je rieč i neobazirajuć se na prosvjede većine pučanstva ove občine. Ministrova volja ili bivšeg ministra želja vriedila je više nego li želja i volja hrvatskih obćinara ove občine.

Naš obćinski tajnik Zupar položio je po dogovoru s prvaci takozvane talijanske stranke službu tajnika a da istu zauzme drugi talijanaš, koji se je zaslužnim pokazao za talijanstvo u ovih stremenah. Taj talijanaš ili novopečeni Talijan nije nitko drugi nego poznati i glasoviti narodni odpadnik, nekadašnji žestoki i strastveni Hrvat Marijan Marchi, bivši obćinski tajnik u Veprincu. Njemu je naime u Veprincu nakon posljednjih obćinskih izbora postalo to pretoplo izpod pete te je uvidio, da mora seliti i on je to učinio još prije nego li se je konstituiralo novoizabrano zastupstvo občine Veprinac. On je znao, da mu neima više obstanka u Veprincu i da mora zapustiti liepe naše lćice. Naš talijanaš, za koje je radio i radi kojih je iztkao svoju krv i svoje majke mljeko, morali su se za njega pobrinuti te mu doznatiše njesto tajnika u našoj občini.

Stalni smo da će i ovdje nastaviti svoj odpadnički rad, da će i ovdje šarati i spletkariti, kao što je radio u lćičih, ali neka radi kako hoće, raditi neće dok bude hotio. I njega će stići božji prst i kano i svakoga drugoga odpadnika, kao što je stigao i njegovog zemljaka i odpadnika, koji je onako žalostno izvršio svoj život u ludnici. Bog ne plaća svake subote, šjor Marijane, ali dužan neostane nikomu!

Naš obćinski upravitelji doznali su proširenje ceste od Lovrana do Drage ili kako kažu ovdšašnji poprdili „Daso“ nekome talijanskomu mjenjniku Scala, jer da je njegova ponudba bila najpovoljnija.

Ovdje traje još uvijek u nekih obiteljih teška kužna bolest, takozvana „kri-zobolja“, koju mogu samo bečki liečnici izliečiti i koja se hvata samo site i objestna poprdilske gospode.

Iz Veprinca pišu nam koncau decembra 1906. Radost naših svietnih obćinara, osobito starijih borioea i mladih im pomoćnika, jest zbog naše narodne pobjede neopisiva. Otkad smo pobjedili, pozdravljaju se naši obćinari obćinim pozdravom: naša je! čemu sledi odgovor: živila!

Na Božić zaustavljali se ljudi pod voltom po starom obćaju i tu se pozdravljali veselo kićuć: Naša je! Na sve to protivnici šute kano da su gluhi i niemi te jedan za drugim pokunjeno uzniću.

Poslije sv. mise podadoše se nekoji naši savjetnici rodoljubi u gostionu vriednog našeg suborice i rodoljuba g. Blagara gdje se sastalo družtvance starijih i mladih muzeva te u šali i razgovoru privlače k sebi iz susjednih prostorija i drugih rodoljuba. Povala se rječ o netom minulim izborim, o naših željah i potrebah te se sjetismo i onih liepih dana kad bi jaše ovdje ustrojena podružnica plemenite naše „Družbe“, koja je vrlo krasno neko doba djelovala i napredovala. Na pobudu starog rodoljuba sakupilo se je u tren oka za našu podružnicu 13 kruna a nadamo se, da nećemo samo pri tomu ostati. Od naših prvaka, starijih i mladih rodoljuba očekujemo, da će se povodom narodne pobjede na obćini svakom prilikom sjetiti vitezslužne naše „Družbe“, odnosno njezine podružnice u Vepričnu, da tako i vanjskim i vidljivim znakom pokazemo, koliko nas je razveselila krasna narodna pobjeda.

Pazinski kotar:

Izbori u Tinjanu dovršeni. Nasilje, bakalar i novac je pobiedio, a savjest i narodni ponos moradoše podleći.

Koli naša narodna stranka, toli protivna bilo su u nekakvoj dvojbi za drugo tielo, doćim je naša računala na sjegurnu pobjedu u III. i I. tielu.

Videći protivnici pogibelj, potrostručili su injeru bakalara, ovcetine, vina i novca. Kuhalo se u sedam kuhinja; pilo jelo po sve noći i po sve dane te klatilo danom i noćju puskama po selima, moleć, grozeć i podmićivajuć neuke kmete, koji se sliepo pustili zapeljati.

Uz sve ovo, još nepravedna odbijanja naših i primanje svojih glasova i punomoći pomoglo je u tolika, da su prošli u III. tielu.

Videći naši sve to veću i biesniju agitaciju gospode Pazinske i proždrljive rulje, sastali se na skupno vijeće i odlučise nepristupiti izboru u II. i I. tielu, te tako je protivna stranka izabrala svoje predložene u svih trih tielih.

Moralo se tako učiniti, jer onim nećistim sredstvima kojima se služi protivna stranka, naša nerazpolože, i ta joj se zbija gade, jer nepoštena.

Sudbina obćine tinjanske je u rukah veleposjednika Mraku iz Pazina (koji je tukudjer u zastupstvo izabran) i njegovih jednomišljenika.

Do toga je dotjeralo narodno izdajstvo odpadnika Ježencea, koga nek stigne sudbina, kakvu zasluži.

U noći kad je svršilo III. tielo, bilo je od zlobne ruke zapaljeno sjeno dvojici posjednika, što se mora odsuditi, bilo da je ovo pućinjeno iz osvete radi izbora ili kakove druge osobne mržje.

Slavno ravnateljstvo državno željeznice u Trstu na znanje. Kroz četiri godine bio je predstojnikom željezničke postaje u Sv. Petru u šumi gosp. Josip Lazarić, koji je obavljao svoju službu na obće zadovoljstvo. Pred mjesec dana bio je premješten u istom svojstvu u Buje. Za sobom ostavio je dobru uspomenu. Slavno ravnateljstvo pak nam je poslalo slatki (?) Božićni dar, pošto je namještilo za predstojnika željezničke postaje u Sv. Petru u šumi nekog tvrdog Njemca, koji osim svojeg materinskog jezika govori nješto malo talijanski, doćim hrvatskog jezika, koji je jezik pućanstva, po vlastitoj tvrdnji ni malo ne razumije. A što je još gore, on se hrvatskom jeziku čak ruga. Evo tomu dokaza. Seljak iz Kringo dopeljuje je 3 bančevice vina i predao jedno pismo pošiljača vina slugi željezničke postaje, nekome Hedkiću, koji pismo otvori i odmah Hediću predstojniku Hercigu. Čim ovaj opazi, da je pisano u hrvatskom jeziku, počeo provati i vićuć: „Mi no kapišo kvesta lingua“, pismo razriga na komade i bacil na tlo. Tek kada se počeo voać ljutiti na ovaj postupak, pohere predstojnik komade lista i preda ih svojim podložnikom, da ih slože,

e da se sazna, što je pošiljač onim pisnoma javio predstojnićtvu željezničke postaje. Pitamo slavno ravnateljstvo drž. željeznice, da li zasluži takova osoba ostati još među nama, kada nam se tako ruga? Ne budemo li vidili ljeka, predati ćemo cijelu stvar našem zastupniku na carevinskome vijeću. Nadamo se, da će doći tuda liepih stvari na vidjelo.

Porečki kotar:

Iz kaldirskih Laza (obćina Motovun) pišu nam 25. pr. mj.: Na sami badnjak dne 24. o. mj. zadesila je nrešeg česlitog rodoljuba Antuna Božića težka obiteljska nesreća. Toga dne na preminuo mu najmlajubljeni sinčić Metod ostaviv težko uciviljene roditelje svoje i starijeg si brata Cirila. Naš vriedni Ante ponoslo se je svojim dječicom, sa svojim Ćirilom i Metodom, a sad mu preostao samo Ćiril, da mu tiša i ublažuje teške boli. Njemu i čestitaj mu drugarici šaljemo izražaje iskrenog saućesća a andjelka Metoda molimo, da se Svevišnjemu moli za raztužene svoje roditelje i za sav naš teško izmućeni narod!

Franina i Jurina.

Fr. Dragi ti, ča ono vabi ćuk u Cvitanj? Jur. Ha, vero ćuće po noći i po danu.

Fr. Ima pravo, ter je hvala Bogu nekoliko urudilo vino.

Jur. Ma da mu sova neda mira i tako da se više puti tako počupolnju, da ih ča u Vrhljane ćuju.

Fr. Ka lipota! Jur. Aj vero je!

Fr. Si ćuja kako su vikali prodanci u Tinjanu: viva Mrak!

Jur. Sam ćuja da one bedake, ki voliju mrak nego svitlo.

Fr. A kad te biti u mraku, neka budu, ver oni zouju i u mraku žerat bakalaj.

Jur. Ma bi jim moga još presist!

Fr. Tako će i biti!

Razne primorske viesti.

Sretnu novu godinu želimo svim našim predplatnikom, sumišljenjkom i svemu našem narodu!

Bila nam svima bolja i sretnija nego li bijehu sve dosadašnje!

Naš uspjeh kod izbora za „Osjećaravajuće društvo proti nezgodam“. Dne 29. pr. m. obavljen je izbor u upravu „Osjećaravajućeg društva proti nezgodam“, sv sjeđištem u Trstu, iz triju kategorija gospodara i radnika (III., IV. i V.) koji članuju u Kranjskoj, Gorickoj, Trstu, Istri i Dalmaciji, i koji spadaju pod rećeno društvo.

Slovenska stranka pobiedila je u IV. kategoriji s kandidatom gospodara gosp. Pustom, tesarskim meštrom u Ljubljani i s g. Drugutinom, Hribarom, tiskarom u Ljubljani, kao članom mirovnog sudišta.

U ostalih kategorijah propala je naša stranka većinom radi nemara gospodara i radnika iz Dalmacije, koji se nisu skoro ništa brinuli za taj izbor.

Kod budućih izbora treba se i kod nas bolje organizirati, jer nije za nas ni malo častno, da u ovom društvu gospodare sami Talijani premda imade više naših gospodara i radnika nego li talijanskih koji imadu izborno pravo.

Istarski sabor. Skoro svi zemaljski sabori Austrije sastali su se zadnjih dana prošloga mjeseca decembra na kratko zasjedanje, da razprave zemaljske proraćune i da riješe koje važnije predmete.

Koliko nam je poznato, želila je talijanska saborska većina Istre, da se sa zove također naš sabor i to u Poreč, gdje su bili naši zastupnici kroz tolike godine neprestano izazivani i napadani, koli u saboru, toli izvan njega i odakle su po savjetu vladinog zastupnika bježati morali.

Toj želji naši zastupnici nisu mogli zadovoljiti i to tim manje, što im se još uvijek s talijanske strane odriće svako pravo glede porabe njihovog jezika kod saborskih razprava. Članovi saborske manjine, t. j. hrvatsko-slovenski zastupnici dokazali su god. 1904., kadno bijahu pozvani na saborsko zasjedanje u Kopar, da su voljni sudjelovati kod saborskih razprava, premda im nije bilo obećano drugo od vlade nego li to, da će njezin zastupnik odgovoriti na hrvatsku interpelaciju također hrvatski. Manje se nije moglo s njihove strane zahtjevati, nit s vladine obećati. Ipak do zasjedanja nije došlo. Talijanska saborska većina nije htjela ni na toj najskromnijoj i najnezatnijem zahtjev naših zastupnika privoliti. Ona nije k prvaj sjeđnici pristupila a zaključila je bila već prije, da će vladinog komesara iz sabora van baciti bude li odgovorio na hrvatsku interpelaciju također hrvatski. Od tadu nije više zasjedao istarski sabor i radi toga nosi krivnju i odgovornost jedino prapošna, objestna i razmazena talijanska saborska većina, koja odriće zastupnikom većine stanovništva Istre svako pravo glede porabe njihovog jezika u saboru. To je bez dvojbe bio razlog, što se nije istarski sabor sastao prošloga mjeseca decembra.

Popunitbeni ispiti u Beču za pravnike iz Istre i Dalmacije, koji su polazili hrvatsko sveučilište i tamo polagali državne izpite, vršiti će se u zimskom semestru 1906/1907. od 8. jenara do 20. marća 1907.

Mi ćemo se na te glasovite popunitbene izpite čim prije vratiti a međutim javljamo našoj mladeži, da će se na hrvatskom sveučilištu u Zagrebu do mala ustrojiti one stolice iz pravne znanosti, radi kojih moraju naši đjaci u Beču popunjivati te blažene izpite. Tim će nestati i posljednja izlika hećkoj vladi, radi koje ne će da prizna ravnopravnost ispita na hrvatskom sveučilištu sa onim na austrijskih sveučilištih. U ostalom može naći i novih izlika onaj, koji traži dlaku u jeletu!

Narodni darovi za Božić i Novu godinu. Za oprost od čestitanju povodom božićnih blagdana i nove godine dao je narodni zastupnik g. profesor Vjekoslav Spincić „Družbi sv. Ćirila i Metoda za Istru“ K 50; „Bratovććini hrvat. ljudi u Istri“ 50 K; i „Djaćkom podpornom društvu u Pazinu“ 50 K. Novci su predani izravno rećenim društvima.

„Djaćkom podpornom društvu u Pazinu“ dao je istim povodom gosp. Matko Mandić 4 K. — G. Franjo Novljan, prof. u Pazinu K 10 za djaćko podp. društvo u Pazinu, te F. Franko, prof. u Pazinu K 10 istom društvu, koji je novce uloženi u Pazinu.

Isti darovali su po K 2 za družbu sv. Ćirila i Metoda i bratovććini Hrvat. ljudi u Istri (uloženo u Puli).

Djaćkom pripom. društvu u Pazinu dao je Josip Grašić, župnik 20 K, veleć. g. Fran Stefanuti, župnik u m. Trebić darovao je po K 5 družbi sv. Ć. i M., bratovććini i djać. društvu u Pazinu. — G. F. Starčić za družbu sv. Ć. i M. K 1.

Juraj Iveša sakupio u premanturskoj čitaonici na Božić za družbu u veselom društvu K 4. — Miho Cvitanović darivao družbi 1 K, jer nije mogao prisustvovati „Silvestrovoj večeri“ u Narodnom Domu u Puli. — Josip Vrbka, župeupravitelj u

Laniću šajka K 10-84 za družbu, sakupljenih, među braćom, prigodom skupštine braće Majke Božje od Rožara.

Fran Maršal, prigodom nove godine daruje Družbi 1 K.

Djaćkom prip. društvu u Pazinu darovaoe gg. dr. Dinko Trinajstić, Pazin 50 K; dr. Konrad Janežić, Volosko 15 K; dr. Josip Sebesta, Pazin 5 K; Sarson Iv., učitelj, Čepić 5 K; Buršić Anton, trgovac, Pazin 10 K; Ujeić Nikola, poduzetnik, Pazin 10 K; Matejčić Fran, Trst 50 K; Šamski, Trst 40 K; Josip Anton Ujeić, prof. teologije, Gorica 10 K; Ivan Tijanin, Opatija 12 K.

Novi doktori. Dne 18. pr. m. bio je promaknut na čast doktora prava g. Srećko Maisatz iz Mitrovice u Slavoniji. Tom se je prilikom mladi doktor sjetio naših narodnih ustanova, te je poklonio K 50 djaćkom pripomoćnom društvu u Pazinu, a po K 25 svakoj muškoj i ženskoj podružnici družbe sv. Ćirila i Metoda isto u Pazinu. Doista liep primjer rodoljubnog i plemenitog ćuvstvovanja! Kako ćujemo, mladi doktor kani stupiti u sudbenu vježbu kod pokrajinskog suda u Trstu sa nakanom, da se usavrši u trgovaćkom pravoslavlju.

Dne 19. pr. m. bio je promaknut na čast doktora prava g. Niko Banicević iz Smokvice u Dalmaciji. Mladi doktor upisan je jurve kao kandidat odvjetništva kod g. D. Trinajstića u Pazinu, pa smo ćvrsto uvjereni, da ćemo ga sada također upoznati na našem javnom proprištu.

Dne 22. pr. m. bio je pak promaknut na čast doktora sveukupnog liećništva naše gore list g. Ivan Jos. Barbačić iz Baške na otoku Krku.

Svoj trojici mladih doktora naše najradnaćnije čestitke!

ALBERT MICHLSTÄDTER - PULA
Viška ulica, 41,
Tvornica paklinastog kartona (Pappa), distilacijska pakilne (katrana), praviljenje pakilne, karbolilneuma Ltd.
Čestita svojim mušterijama sretno novo ljetu.

PEČATE
iz gume
izradjuje
tiskara Laginja i drug.
PULA, Via Giulia, 1.

Popieljite moje ćvazice amo, Ahopim nam, vć. će će malusok samo, Ćivononobnubne-ali ćistina je prava, Da naprav sv. Katherina- Ćnu pperu te slatna kava.

Prava samo u izvornom omotlu sa imenom Katheriner.

Zmata kava, pošto napravja ne treba ju pit bez primjese Katheriner-Kneispove slatna kava.

Ona se je takazala svojim vćistom kao mudriććini kavi napitak, pa pošto je imijela i takvo pćećavje, najteplije se preporučuje.

Djeca bi se još samo morala govoriti na Katheriner priući.

Oglas natječaja.

Usljed zaključka občinskog odbora iz sjednice od 27. decembra 1906. razpisuje se ovinne natječaje na 2 (dva) mjesta občinskih redara za poreznu občinu Opatiju sa mjesečnom plaćom od K 100, i odgovarajućim godišnjim paušalom za uniformu od K 140.

Natjecatelji imaju biti austrijski državljani, nesmiju biti stari preko 40 godina, moraju poznavati u govoru i u pismu hrvatski ili slovenski a u govoru i njemački u po mogućnosti i talijanski jezik te se obvezati, da će služiti najmanje jednu godinu dana, ako ga občina prije neodpusti iz službe uz otkaz od 14 dana.

Molbenice se imaju podnesti na podpisano najkasnije do 20. januara 1907.

Glavarstvo občine
Veloško, dne 29. decembra 1906.

Nučelnik:
Dr. Stanger.

PARAMENTE

jeftine i dobre mogu se dobiti jedino kod tvrdke

JOSIP NEŠKUDLA u Olomucu

— (Kralj. Češka). —

Protokolirani zavod i tvornica preporuča uz vrlo nizke cijene svojno izdane paramente u raznim oblicima, misne odjeće, pluviale, dalmatke, vilo, kasule, nobnice, zastave, crkvene zastave, čitine, albe, rokete, eborije, monstrelje, sviećnjake, lusteri i t. d.

uz jamstvo za trajnost, jer je u vlastitim radionicama izradjeno.

Prednosti zavoda.

Putnici se ne drže, s toga je roba u Olomucu izradjena, koja se ima pismeno izravno naručiti: za 20% ili 1/2 jeftinija nego li kod svih drugih českih i njemačkih tvrdki.

Vrlo pogodna obročna odplaćivanja.

Paramento šaljem na uvil franko. —

Ilustrovani cijenik besplatno i franko.

Dvostruki elektro-magnetički

KRIŽ ili ZVIEZDA

R. B. broj 86967.

Telefon br. 45—22.

jest elektro-magnetički anodama sastavljeni stroj, koji kod utoga, reuma, astme (težak dišanje), neispavanja, vjetrova u uhu, neuragije, glavobolje (migrenje) kucanja srca, zubobolje, mučevne slabosti, studeni ruku i nogu, padavice (epilepsije), mokrenju pastelo, nujnosti, nosivjestic, naglušnosti, držanja na tijelu, influenca ekspanza sa bolešću hrta, bleddla (molekurnost), želučanih grčeva, bezločnosti, ischiasa, panokrvnosti, svih udnih grčeva, hepochondrie, tjelasnih grčeva, hāmorrhoida, kao i kod sveobće slabosti itd. služi kao n-nadkriljivo sredstvo, pošto elektro-magnetička struja cijelim čovječnim tijelom djeluje, čime se rečeno bolesti u najkraćem vremenu izliče.

Poznato je, da liječnici kod navedenih bolesti višekratno elektrizovanje tijela upotrebljavaju, ali ipak na taj način, da jaka struja samo prolazno i povremeno kroz tijelo prolazi, čime naprotiv tomu struja elektro-magnetičnog križa ili zvjezde R. B. br. 86967, kako je već rečeno, umjereno i nedolga ne prekidno na tijelo djeluje, što svakako brže izliječenje dovodi, nego li prvi postupak. — Do 20

godina stare bolesti izličene su sa mojim strojem (patent) od izličenih sa mojim strojem R. B. broj 86967 izražene znatno kao i od ostalih strojeva izdano svjedoštvo i priznanice iz svih strana svijeta pohvaljene su u mojoj pismohrani, gdje se svakomu u svako doba na uvil. **GDJE NIJE DAJ LJK NIJE POMOGAO, MOLIM POKUŠATI MOJ STROJ!** jer je to sigurno sredstvo protiv gore navedenih bolesti, a onaj bolesnik, koji po mojem stroju ne bi bio izličen najdulje u roku od 45 dana, dobiva novac natrag.

Upozorenje osobito p. n. obdinstva na to, da su moji stroji ne samo zamjenjivali sa Voltinim, koji je poradi svoga neuspjeha zabranjen u Njemačkoj kao i u Austro-Ugarskoj, dočim moj dvostruki elektro-magnetički križ ili zvjezda R. B. br. 86967 osobito sa hvall i uziva vanrednu dopadnost poradi svoje izvrsne ljekovitosti.

MALI STROJ STOJI 4 K. Nabiti ga mogu samo djeca i jako slaba gospodje.

VELIKI STROJ STOJI 6 K. Radi se kod ostarijih 20 godiš. kroničnih bolesti.

Dopisivanje i naručbe obavljaju se u i hrvatskom jeziku. Pouzećem ili ako su novac unapred poslat, razaslija glavna prodavaona za tu i inozemstvu.

ALBERT MÜLLER,

Budimpešta, V., Vaudaz-ulica 43/A,

Kalman ulica ugao.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplaćuju zadrughih dionova jedan ili više po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te pluća od istoga 4 1/2 % dno bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bez predhodnog odkaza, a iznose od 1000 K ako se nije kod uložnja anglasno ustanovio već ili manji rok za otkaz, uz otkaz od 8 dana.

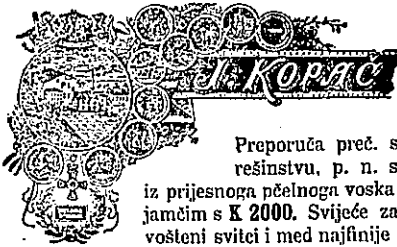
Zajmove (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na njeince i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati posite podne; u nedjelju i blagdanu osim jultja i augusta mjesec od 9—12 prije podne.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u vile Carrara vlastita kuda (Narodni Dom) prvi pod desno, gdje se dobivaju pobliže informacije.

Ravnateljstvo.

Odlikovana

svijećarna na paru
Gorica - ulica Sv. Antona

Preporuča preč. svećenstvu, crkvenom starešinstvu, p. n. slavnom obdinstvu svijeće iz prijesnoga pčelnoga voska kg. po K 5.—. Za prijesnost jamčim s K 2000. Svijeće za pogrebe, za božićna drva, vošteni svitci i med najfinije vrsti uz veoma niske cijene.

— SVOJ K SVOME —

JEDINA HRVATSKA TVORNICI VOŠTANIH SVIJEĆA U ŠIBENIKU.

Častim se preporučiti p. n. obdinstvu, poštovanom svećenstvu, crkvama, bratvoštinau svoju krasno uređenu

TVORNICU VOŠTANIH SVIJEĆA.

Kod mene se dobivaju izvrstne, a od mnogih priznato u svim veličinama svijeće od pravog pčelinjeg voska kao i finog crkv. tamjana.

Prodajem dobra i svježa — po zdravije — korisna meda Klg. po K 1-20.

Kupujem uz dobru cijenu u svim količicama žutog voska.

Svaku i najmanju naručbu p. n. mušterju obavljam najspretnije, kao i uz najpovoljnije uvjete.

S veseštovanjem

Vladimir Kulić,
Šibenik (Dalmacija), glavna ulica.

JEDINA HRVATSKA TVORNICI VOŠTANIH SVIJEĆA U ŠIBENIKU.

Pokušajte i preporučite proizvode

Vydrove tvornice jestvina u Pragu VIII (Kralj. Češka.)

Cijenovnik badava.

Svoj k svomu!

Svoj k svomu!

NOVO SKLADIŠTE POKUĆSTVA

A. Žunić & Co - Pula

na uglu ulice Via S. Martino i Circonvallazione

Novouredjeno skladište svakovrsnog pokućstva:

zrcala, slika, stolica, divana.

itd. itd.

Cijene umjerehe.

OLOVKE

u korist družbe sv. Cirila i Metoda dobivalu se u

tiskari Baginja i drug. u Puli prije (J. Krmpotić i dr.)

uz cijenu od 2 do 10 para.

Hrvati!

Kupujte žigice

Družbe sv. Cirila i Metoda za istru.

Jeftino česko

PERJE

za krevete

5 kg. novo elhano K 9-60, bolja K 12- biele pahuljice elhane, 18" — " 24" kao snjeg biele patu.

Ulice elhane . . . 30" — " 36" razaslije se franko pouzećem. Zamjanjoje se i prima natrag uz naknadu tovar. troška.

Benedikt Sachsél, Lobes, br. 259
pošta PILSEN, Češka.